

Vychází 1., 10., 20.,
každého měsíce o 10.
hodině.

Expedicí se nachází v ši-
roké ulici, číslo 25,
1. poschodí.

Kdo všeckna čtyry čtvrt-
letí odebere, obdrží pře-
mii.

DALIBOR.

Předplácí se: čtvrtl. 1 zl.
půll. 2 zl., celor. 4 zl.
rak. č. S poštou: čtvrtl.
1 zl. 15 kr., půll. 2 zl.
30 kr., celor. 4 zl. 60 kr.
rak. čísla. Pro státy ně-
mecké: půlletně 1 tol.
20 nov. gr., celoročně
2 tol. 40 nov. gr.

Hudební časopis s měsíční notovou přílohou a s roční praemií.

Odpovědný redaktor:

Emanuel Meliš.

Expedice „Dalibora“ a kancelář pro opisování nachází se nyní v široké ulici čís. 25., 1. poschodí.

Bybářská.

Popraskaly ledům žily,
háj zas plesá radost cítě,
vzhůru! bratří, statné síly,
k lovu chystejme své síte.

Vzhůru! bratří, plachty vlají,
hotovme se v mužném kole,
naši necht' nám požehnají
předchůdcové, apoštolé.

Tamo voda čeření se,
Jistý lov nám odtud kývá,
jeseter tam veselí se,
dlouho ten však neprodlívá.

Honem, síte s chutí v řeku,
Než nám zisk uplyne v dáli,
nebojme se vichrů vzteku:
vždyť by se nám ryby smály!

Fr. Al. Lhotka.

Jacobus Gallus, hudební skladatel Krajinský.

Jelikož se my Čechové přiznáváme co větev ku
mohutnému kmenu hudby— a zpěvumilovného národa
Slovanského, nebude nikdo míti „Daliboru“, prvnímu a
jedinému to časopisu hudebnímu za zlé, když věnuje
pozornost svou též velikému muži z pobratřeného od-
větví Slovincův, *Jakubu Gallusovi*, jednomu z nejzna-
menitějších skladatelů hudebních svého času. —

„Vodníkův Památník“, album to slovinské, na sto-
letou památku narozenin největšího básníka slovinského,
Valentina Vodníka, v Lublání vydané, přináší mimo jiné
i článek o Jak. Gallusovi od Kamila Maška. V pře-
kladě zní zajímavý článek ten takto:

„Že hlas proroka ve vlastní domovině zůstává
hlasem volajícího na poušti a že se nadaným mužům
vzdor jich nejúsilovnějšímu přičinění uznaného povzbu-
zení nedostává, jest událost, o jakéž se v dějinách vů-
bec, zvláště pak v dějinách umění nesmírně často do-
čísti lze. Že by však genialní muž, jehož nepřekonaný
duch v celém světě uměleckém úctu a obdivení vzbuzoval,
v dějinách vlasti své ani místečka byl nenalezl
a u rodáků svých ani dle jména znám nebyl, jest snad
takovou zvláštností, jako zlatá ruda ve vápně.

Že právě my Krajinci na zvláštnost tuto smutnou
nároky činiti můžeme, jest svatou pravdou, o kteréž
jsem se vlastním bádáním svým co nejzřejměji přesvěd-
čil. Považuji tedy za povinnost svou, jakou mi umění a
vlast ukládá, abych vyrval zapomenutí jméno, které ne-
jen po boku velikých mužů naší vlasti důstojně státi
může, nýbrž i s hudebníky všech časů bez odporu o
přednost závoditi smí. Jest to *Jakub Hänel* (odvo-
zené od slova v Krajíně často slýchaného „Petelj“,
z něhož dle vkusu věku 16. latinské jméno „Jacobus
Gallus“ a německé „Hänel“ neb „Handl“ vzniklo).
Gerber, Rochlitz, Schilling, Bernsdorf a jiní dějepisci
hudby udávají, že byl Gallus z Krajiny rodilý, jiní hle-
dají v Krajíně pouze původ jeho. Bohužel se mi posud
nepoštětilo, abych pravé rodiště jeho vypátral, ač bych
si to přál ku prospěchu dějin hudby a vlasti své. —
Tolik jisto jest, že Gallusovi rodiče bohatí Krajinci byli,
že on sám as 1550 se narodil, v mládí svým kapelní-
kem biskupa Olomúckého, Stanislava Pavlovského, byl a
brzy na to císařským kapelníkem se stal. Dále ví se,
že v příznivých poměrech a šťastně žil, jsa nejšlech-
nější a nejvzdělanější muž svého věku, a že zemřel 4.
července 1591 v Praze, zanechav po sobě jediného syna
Martina.

Jak velice ctěn a oblíben byl, dokazují básně při
jeho úmrtí na památku zhotovené, jichž tak veliké množ-
ství bylo, že jich Strahovská bibliotéka v Praze celou
sbírku obsahuje. Jedna z těch básní, od Gallusova syna

Martina pocházející, otištěna jest v statistice české od Dlabače, k níž přiložena podobizna Gallusova. Sestává báseň ta z 18 latinských veršů. Jinou podobiznu Gallusovu ze dřeva vyřezanou s nápisem: „Contrafactur des weitberhumbten Musici Jacobi Galli, sonst Handl genannt,“ měl jmenovaný již dějepisec hudební Gerber. — Dále praví jeho životopisci, že jsa jeden z nejznamenitějších kontrapunktistův od císaře obdržel r. 1588 výhradní povolení na 10 let ku vydávání svých skladeb, které prý nejen se skladbami nejznamenitějších Vlachů směle závoditi mohly, nýbrž mnohdy, co se hlubokosti a ráznosti myšlének a umělého rozřadění v jednotlivé hlasy dotýče, je daleko předčily. Že však umělé toto uspořádání hlasů nepokládal za hlavní úlohu hudby, nýbrž jen někdy svou sílu a zběhlost tím osvědčiti chtěl, dokazuje mnohem větší počet jednoduchých jeho a předce tak výtečných skladeb, že mnohé z nich posud stavívají se po boku nejdokonalejším pracem Palestrinovým. Palestrina tedy, jež umělecký svět králem hudby církevní nazývá, nestojí samotěn na vrcholi hudby kostelní, ač to mnohý ještě, přeháněním Vlachův sveden, posud pověrně rozhlašuje.

Gallusova díla, z nichž pisatel těchto řádků, K. Mašek, některé má, a mezi nimiž osmihlasové „Media vita in morte sumus“ a zbožné: „Ecce, quomo da moritur justus“ nejvýtečnější jsou, tištěna byla částečně v Praze, Norimberku, Frankfurtě nad Mohanem a v nejnovějších časech v „Musica divina“ od Karla Proske. Též něm. všeobecný časopis hudební, v Lipsku vycházející, přinesl v 12. ročníku svém úryvek, při kterém ale moderní barbarismus proměny v hlasování si dovolil. Kéž by tito moderní rýpalové v mistrovských skladbách na to pomyslili, že všickni dohromady i se svými obdivovanými důmysly nejsou rovni jedinému *Gallusovi!*

Sděluje Václav A. Crha.

Jak se vyvinula ouvertura a co je její účel?

(Pokračování.)

Jelikož ale Italiani v instrumentální hudbě od cizozemců, jmenovitě od Němců, kteřížto výraz „*ouverture*“ přijali, tedy cizí úvodní věty pilněji a lépe vypracovány byly, než italské, které se „*symfoniemi*“ nazývaly, myslilo se, že symfonie ouvertury podržena jest, a že k poslední větší znalosti a vynálezčí síly zapotřebí jest než k první.

Ve Francii a Německu byly ouvertury tak značně zdokonaleny, že Lully překonán jest. Forma její se změnila. *Fugová věta*, která dle starší theorie v ouvertuře býti měla, nebyla i od nejlepších skladatelů za nutnou považována a francouzské „*Lentement*“ ku konci

přišla i v samé Francii brzy z mody. A přec netrpěla tím na ceně úvodní hudba. Instrumentace však zůstala ustavičně jednoduchá.

Roku 1749 vydal Francesco Conti, znamenitý to skladatel, ve Vídni italskou *Tagicomodia per musica* „*Don Chisciotte*“ (Don Quixotte) in Sierra Morena, v níž úvodní hudba se „*Spirituosem a Staccatem*“ jen se smyčcovým kvartetem počíná. Nejmenovala se ani ouverturou ani symfonií, nýbrž *Entréem*. Brzy však měli francouzští a němečtí skladatelové za to, že ouvertura ze *třech vět* sestávati musí. Tak to je i při ouvertuře k tříaktové opeře „*Siroe*“ od Händla (r. 1778.)

Tu vystoupil rytíř *Gluck* a přispěl značně k vnitřnímu zdokonalení opery. To vysvítá patrně z dedikačního psaní k jeho opeře „*Alcesta*“ na Petra Leopolda, velkovévodu Toskánského. „*Představuju si,*“ praví tam *Gluck*, „*ouverture* má posluchače na děj připravovati a takřka obsah jeho zvěstovati. Nástrojová hra má se dle míry důležitosti a náruživosti řídit.“ *Gluck* chtěl, aby *úvodní hudba* od jakosti obsahu opery závisela. Je to idea, kterouž v celé hudbě uskutečniti se snažil a to s velkým úspěchem. *Pravdivost, přirozenost a jednoduchost* prohlásil *Gluck* výslovně za jediný původ *krásky* ve všech uměleckých dílech. By svým charakterům co možná nejlepší barvitosti dodal, neužíval rozličného zvuku nástrojů v celých hmotách; nýbrž více jednotlivě a v rozličných sestaveních. Poznenáhla byly dechové nástroje zlepšeny a k potřebě orchestru užívány. Hoboje s lesnicemi, hoboje s flétnami, hoboje s fagoty užívaly se k smyčcovému kvartettu. Též trumpety se časem přimíchaly ba i zvuky posaun, avšak velmi zřídka, zaznívaly.

Někteří snažili se rozsáhlým sestavením vícero dechových nástrojů většího aneb spíše mohutnějšího účinku docíliti. Jmenovitě dosáhl *Rameau* svou silnější instrumentací, než jak ji Lully měl, s úspěchem průchodu ve Francii. Avšak obsazení ouvertury vůbec bylo za tehdejších časů proti nynějšímu velmi skromné. Důkazem toho jest ouvertura ke *Gluckově* tříaktové opeře „*Orfée a Euridice*“, kteráž r. 1776 v Paříži tištěna a králové věnována jest. Zde začíná ouvertura hned s *Allegro molto* $\frac{4}{4}$ C-dur, a má ku kvartettu smyčcových nástrojů 2 hoboje, 2 trumpety, 2 lesnice a 1 fagot. Věta tato plyne bez přerušení, bez fugy, aniž by se s jinou větou v tempu neb v taktu střídala až ku konci ouvertury. O staré francouzské formě ouvertury není zde ani zmínka. *Gluck* si žádnou formu pevně nevytknul, nýbrž s právem měl za to, že má vnitřní povaha ouvertury z jakosti opery vyplývati. *Gluckem* dosáhly plechové nástroje větší všeobecnosti; neužívalo se jich ovšem hmotnatě, nýbrž jak už pravěno, jednotlivě dle rozličné síly zvuku. Že již za

Mozartových časů k jednoduchému chodu myšlének většího výrazu nádhernosti se považovalo, vysvítá zřejmě z toho, že Mozart za nutné považoval, některé skladby Gluckovy silněji instrumentovati.

(Pokračování.)

Berliozova hudební cesta v Čechách.

Podává Vítězslav Guth.

(Pokračování.)

„To mne upomíná na anekdotu, která vám snad nebude nová, v níž *Liszt* a *Rubini* zvláštní roli hrají. Oba usnesli se před sedmi nebo osmi lety, že půjdou do měst severního Francouzka konati hudební cesty. Mohlo by se mysliti, že oba přece tomu rozuměli, obecenstvo do klusu přivesti. Přišedše do jednoho z oněch moderních Athenů, oznámili svůj první koncert; ničeho se neopomine, udeří se na velký zvonec, ohromné nárožní cedule, zajímavý program, zkrátka: všecko co jen ke klusu pobídnouti může. Ustanovená hodina se přiblíží, oba lvové vstoupí do sálu — a nastojte! naleznou sotva padesát osob v něm. Rozvtklen nad tím, oznámí *Rubini*, král to tenoristů, svému soudruhu, že nebude zpívati. „Právě naopak,“ odpověděl mu *Liszt*, „musíš podati své nejlepší věci; toto atomistické obecenstvo je patrně výborem celého okolí, a podlé toho musíme je také *traktovati*.“ *Liszt* započne sám koncert a hraje překrásně. Na to zpívá *Rubini* se svou nevyrovnatelnou fistulí. Pak hraje opět *Liszt* a skončiv svou hru, vstoupí před společnost a pozdravuje zdvořile pravi: „Ctění pánové a ctěná dámo! (byla totiž jen jedna přítomna), domnívám se, že jste nyní již dosti hudby slyšeli; smím-li vás tedy nyní požádati, abyste nám tu čest prokázali, a s námi večeřeli?“ Všech padesát přítomných přijalo pozvání, a žert ten stál *Liszta* 1500 franků. Neopakoval sice nikdy více tento žert — avšak s neprávím, neboť o lístky pro druhý koncert byli by se lidé takřka drali, nadějíce se, že se jim dostane také tak skvělé večeře.

Jistého dne potkal jsem jednoho z našich pianistů; navrátil se právě celý mrzut z jednoho města s přístavem, kde se chtěl dát slyšeti. „Nebylo mi možná, koncert tam dávat,“ řekl mi pianista, „očekávali tam právě sledě, a celé město nepomyslilo na nic jiného, než na ty výborné ryby.“ Jak také může umělci napadnouti, by se sledům opíral!

Nahlížíte tedy z toho, milý příteli, že přivedení do klusu někdy přece zcela snadné není, zvláště v městech druhé řady. Považte ale zase z druhé strany, jak mnoho hejlů na ubohé obecenstvo doráží a z něho

peníze vytěžiti chce, od nejvyššího soprano až k nehlubšímu *Sarastrovskému* bassu, od pikola až k bombardonu. Tu není ani jednoho skřipálka na kytaru, ani jednoho drnkače na klavír a bídneho zpěváka, který by se nechtěl koncerty nesmrtelným státi; ano ani drnkačka nechce obecenstvu něžné své zvuky za sebou zadržeti. Z toho pak pocházejí žalostivá muka pro ubohé měšťany, jichž měšce za schopny se považují, aby vstupné zaplatily. Strážní duchové takových virtuosů, udavatelé vstupných lístků, neopovrhnu žádnou lstí, žádným úskokem, jen aby ubohému boháči vnutili několik z oněch neblahých čtyrhanných papírků, které *koncertními lístky* se nazývají. Znáám lidi, kteří mezi tím časem, co tento mor v Paříži nejvíce zuří, v únoru a v březnu žádnou společnost nenavštěvují, aniž by se při takových příležitostech útoků uchránili. Avšak ještě hůře se to tropí. Každý „umělec,“ jenž — dle uměleckého výrazu — Paříž *prodělal* (t. j. tam koncertoval), chce také konati hudební cesty a běda tomu, kdo s cizozemskem v nějakém spojení stojí! „Umělci“ dříve neustoupí, až od něho list na poručnou obdrží. V Rusku vypravovalo se mi v poslední zimě o jisté zpěvkyni romanci a o jejím panu manžel, kteří živou mocí také Turecko oblažiti chtěli, *prodělavše* již Petrohrad a Moskvu bez nejmenšího úspěchu. Vynutivše si několik přímluvčích listů, přibyli do Pery; listy neminuly se s účinkem a serail se před nimi otevřel. Madame měla teď před panovníkem věřících romance zazpívati! Všecko to jde dobře; čtvero černých otroků přivlekne piano; bílý otrok, totiž její manžel, nese jí šál a noty. Sultán, obstoupen svými veldůstojníky a tlumočnicka za sebou, natáhne se na kupu podušek, dýmka se mu zapálí a učiniv ještě několik silných tahů z libě páchnoucí trubky, dá znamení aby se započalo. Zpěvkyně započne s onou nešťastnou romancí *Panserovou*:

Je le sais, vous m'avez trahie,
Une autre a mieux su vous charmer,
Pourtant quand votre coeur m'oublie,
Moi, je veux toujours vous aimer.
Oui je conserverai sanscesse
L'amour que je vous ai voué;
Et si jamais on vous delaisse,
Appelez-moi, je reviendrai.
(Vím to, že věrnost ste mi zrušil,
Jiná že víc vás dojmula;
Ač vy ste mne už zapomenul
Chci já vás přec vždy milovat.
Chci věčně lásku zachovati,
Kteroužto jsem vám slíbila.
A až vás všickni zas opustí,
Tu bych se zas k vám vrátila.)

Tu dala jeho Výsost tlumočnickovi znamení, a řekla mu s tureckým lakonismem: *Naum!* Na to ozná-

mil tlumočnick panu manželci: „Jeho Výsost poroučí mi, Vám říci, aby vaše milost paní mu proukázala tu laskavost a hned skončila.“ — „Ale můj Bože, vždyť teprva začala! to by bylo usmrcující příkoří pro mou ubohou manželku.“ A opět započala znova:

Si jamais son amour vous quitte,
Faible, si vous la regrettez,
Dites un mot, un seul, et vite
Vous me verrez à vos cotés.
(Až její láska vás opustí,
A hořký žal zmocní se vás,
Tu rcete jenom jedno slovo,
A hned zase budu u vás.)

Opět nové znamení sultána, kterýž vousy si kroutě, na tlumočnicka zahřmí: „*Zieck!*“ A tlumočnick zase na manžela (neboť jeho žena zpívala ještě pořáde): „Pane, sultán vám zkazuje, že tu ženu dá do Bosporu hoditi, jestliže hned nepřestane.“ Na to už déle nemešká nešťastný manžel; zadrží své ženě, která právě opakovala svůj refrén:

Zvolej a já se navrátím
Navracuju

ústa — dlouhé mlčení — pot úzkosti — konečně zase jedno slovo z úst panovníkových: „*Bulack!*“ — „Pane, Jeho Výsost žádá, abyste před ním tančil.“ — „Tančil? já? Vždyť já nejsem žádný tanečnick, nejsem ani žádný umělec, doprovázím jen svou ženu, nesu jí šál a noty — nic víc . . .“ „*Zieck! Bulak!*“ „zavzní opět hlas. „Pane, sultán řekl, že jestli nebudete tančit, že vás dá hodit do Bosporu.“ Ten důvod prorazí, ubožák začne dělat skoky, jako nějaký medvěd, kterýž se učí choreografii, na určené podlaze, až konečně mocnár zase zahřmí hřmícím hlasem: Dajum, be bulack zieck! A tlumočnick: „Je dobře pane. Jeho Výsost poroučí, abyste se odstranil a zejtrejšího dne odejel; a jestliže přijdete ještě jednou do Cařihradu, že vás dá oba hodit do Bosporu.“ — Jakou to zdravou kritiku vyvinul tu ten turek, a proč nemáme také v Paříži žádného Bosporu!“

„Tahlea nekdota,“ odpověděl harfeník, „nedokazuje ale ničeho proti Paříži.“

„Jakže? To vy nenahlížíte? Ten případ dokazuje, že jsou v Paříži, jako všude jinde, hudebníci všeho druhu a platnosti, že se musejí vystěhovati, jestliže nechtějí, aby jeden druhého zahltil, a že stráž u vrat serailu za našich dnů už ani sultána nezachrání.“

„To je smutné,“ odpověděl Štýrčan, sténaje; „nahlížím již, že mi tam nebude možná koncert dávati. Ale do Paříže přece půjdu.“

„O přijdte tam jen! Ano ujistím vám tam také dobré obchody, chcete-li výborného svého systému z Vídně také u nás použiti; totiž dáti si svou hudbu od těch lidí zaplatiti, kteří hudbu v ošklivosti mají. Mohu vám

v tom velmi užitečným býti a pakli chcete, dám vám na místě pět výborných adres na toho druhu boháče. (Sdělil jsem mu je). Mimo to optejte se na obydlí našich nejznamenitějších lvů, našich národních skladatelů, našich spisovatelů operních textů, nejhlavnějších abonentů prvních loží v konservatoriu, ve velké opeře a v italském divadle — to vše budou pro vás zlaté pruty.“

Tu se zazvonilo k odjezdu. Tisknuv kočujícímu harfeníku srdečně ruku, sednul jsem si do vozu, odkud jsem ještě na něho zvolal: „S Bohem spoluumeleče! na shledanou v Paříži! Jenom nezapomeňte na adresy!“

„A vy, pomněte na můj prostředek proti dvojí lásce.“

Vlak odjel. Chvilí ještě viděl jsem harfeníka, an snivě na svůj nástroj pohlížel. Pro velký hřmot nebylo mi možno, něčeho zaslechnouti, ale z pohybu prstů u jeho lavice poznal jsem, že hraje themeu z *vily Mab* a z jeho cukajících úst seznal jsem že pravi: „Jaký to směšný kus!“ kdežto já zase při sobě opakoval: „Jaký to směšný podivín!“

(Pokračování.)

M e n i k o .

Výjev ze života.

(Dokončení.)

Aprile prohlídl si zatím náležitě mladého pekařského; tvář jeho líbila se mu, i pokynul mu, aby do síně vešel, a drže jej za bradu, přivedl jej k stoličce, na niž se posadil. Čepici maje v ruce, stál Meniko před ním, s napiatou myslí a bez bázně, ale pln očekávání, co z toho ze všeho asi bude.

„Slyšels mě tedy zpívati?“ začal Aprile.

„Ano, Maestro, a tak mi spadl chléb s hlavy.“

„Tak, — a zdá se, že se ti můj zpěv zalíbil?“

„Svatý Januáři! Co slyším zpívati, neztratil jsem ještě pro nikoho chléb s hlavy.“

„Teší tě tedy hudba?“

„Věru bych nic jiného dělati nechtěl, kdyby jiné práce nebylo.“

„Umiš také zpívati?“

„Tak jako vy, to ne, ačkoliv mě můj otec slavíkem nazývá.“

„I kýho-liž!“

„Ba ano; obzvláště ale jednu písničku znám, kterouž jsem několikráte zpívati slyšel.“

„Nezpíval bys mně ji?“

„I od srdce rád.“

„Okaž tedy!“ pravil Aprile. — Meniko se trochu zaupejpal, postavil se pak s dobrou myslí a spustil. „I

kýho-liž! Totě pak od Caraciella, synáčku,“ řekl Aprile utěšeně se tváře. Když Meniko dokončil, vzal jej za ruku a pravil mu, aby s ním šel.

„Kam, Maestro? musím teď domů.“

„Však tě také jen domů dovedst chci,“ odpověděl Aprile.

„Děkuji, tisíckrát děkuji!“ plesal Meniko; toť se nebudou se mnou vaditi, že tak dlouho nepřicházím.

Po cestě vyptával se Aprile, zdali si hoch v pekařství libuje, a dověděl se, žeby mnohem raději hudebníkem byl. Když pak s ním do pekárny vstoupil, poklonil se Menikův otec hluboko před tímto svým nejvzácnějším odběratelem a měl za to, že synek jeho v Neapoli zabloudil, a Aprile že se nad ním smíloval a domů jej dovedl. Aprile pověděl, co bylo, a otázal se, zdali jest v Neapoli nouze o roznašeče chleba. — Pekař odpověděl, že ne.

„Tedy vám radím, abyste si jiného vzal; tohoto zde bych si rád přivlastnil a u sebe podržel.“

„Mne, Maestro!“ zvolal Meniko, radostí skákaje, „mne že chcete podržeti a svým žákem učiniti?“

„Ano, — a vy mně tím čest prokážete,“ pravil Aprile, k starci se obrátě. „Pošlete mně jej zejtra s jeho věcmi domů, však později o něm uslyšíte. Pak polibil Menika, řka: „Addio, na shledanou, zejtra!“ Potřásl otcí ruku a odešel. —

Z Prahy.

Král. zemské divadlo. Příchodem pana Stégra pomohla sobě konečně zdejší, jindy tak vyhlášená a nyní v ustavičných nesnázích tonoucí zpěvohra poněkud na nohy. Pan Stéger vystoupil několikrátě posledně ve Vídni co host, aniž by byl sobě slávy u obecnstva a uznání veřejné kritiky získal v takové hojnosti jako před lety. Tenkrátě obecnstvo, byvší unešeno pouze ohromným hlasem a ne uměleckým zpěvem, odvrací se nyní náhle od někdejšího miláčka, který následkem velkého upotřebování hlasu velkou porážku na něm utrpěl. Jeho odstínování záleží pouze v libovolném střídání se mezza voce s nepříjemným forcírováním organu; ustavičné třesení hlasu a svrchu jmenované vlastnosti nedovedou nyní již posluchače okouzlit aniž unesti. Toliko jeho dřívější pobyt co úd zdejšího divadla vzbudí upomínku na velikou oblibu Stégerovu a ta ručí mu při každém k nám pohostinském zavítání skvělého výsledku. Pan Stéger vystoupil poprvé co Manriko v operě „Trubadour“ od Verdiho a podruhé co Eleazar v operě „Židovka“ od Halevyho. Dům byl zvláště poprvé naplněn, a obecnstvo vyznamenalo p. Stégra po každém dějství hlučným potleskem. V Židovce jmenovati sluší za nejzdařilejší místo arii ve 4tém jednání; první

Obširné by bylo, vypsatí radost otcovu i synovu. Meniko přestěhoval se druhého dne k Aprilevi. — Co se ale stalo z něho? — „Vite-liž, kdože kromě jiných mistrovských prací také *il matrimonio segreto* sepsal? — „Cimarosa?“ — Dobře. — Nu — a?“

Nu — to byl právě onen malý Meniko — Domenico Cimarosa, pekařský synek z Aversy, žák Aprilea a pátera Porzia, sám sebou slavný dosti, by třeba bylo, více o něm pověděti *). K. N. Z—k.

*) Pro méně známé čtenáře podáváme zde o Cimarosovi následující životopisná data. Cimarosa D. narodil se r. 1755 a byl syn chudého pekaře. Učil se nejprvé u zpěváka Aprile, pak vstoupil do konservatoria Neapolského a učil se u Sacchiniho. Brzy na to napsal opery: „Sacrificio di Abramo“ (Obět Abrahamova), „Olimpiade“ a jiné opery. R. 1790 byl do Petrohradu povolán a rok na to obdržel místo ve Vídni u opery. V komických operách osvědčil novost, oheň, rozmar a živost myšlenek. Jeho první práce ve Vídni byla opera „Matrimonio segreto“ (tajné manželství), kteráž na rozkaz císaře Leopolda dva krát na jednom večeru provozovati se musela. V Neapoli byla 57krát po sobě dávána. R. 1793 odebral se C. do Neapole a získal si tam co kapelník svým talentem mnoho ctitelů a obdivovatelů. Zde složil nesmírnou sílu komických oper a zemřel 11. ledna 1801, jelikož jeho zdraví v žaláři, kamž s Paesiellem pro politické smýšlení a jednání vržen byl, velice trpělo. Pozn. spisovatele.

FEUILLETON.

díl utrpěl však ustavičným užíváním mezza voce, an zde odstínování zcela scházelo. Druhý díl této arie zpíval p. Stéger v originální tónině As-dur. S. Grabingrová (Recha) nemůže se zotaviti od strachu, pokud v dolní a v nevyrovnané poloze se pohybuje. Hra slečny byla naproti tomu velmi umělecká. Sl. Ehrenbergová zpívala v první operě Leonoru a v druhé Eudoxii velmi něžně. Po každé se osvědčila slečnina výtečná škola a dramatické nadání. Provedení poslední zpěvohry bylo v celku velmi rezervané a částečně nešetřné. O dalších výstupech p. Stégra budoucně.

E.
— Naše krajanka, sl. K. Klettnerová vystoupila před nedávnem v Krollově divadle v Berlíně co Leonora se skvělým výsledkem. „Theater-Moniteur“ vyslovuje se o ní takto: Vynikající a statný výkon byla „Leonora“ sl. Klettnerovy; tóny vyvínovaly se zvonkovitě a mocně, koloratura, jak ji Flotov požaduje, byla čista, jmenovitě trilky velmi okrouhlé; chybní ještě obratnost ve hře podá se větší rutinou. Bylo by žádoueno, sl. Klettnerovou v koloraturní partii slyšeti. Každá její nuance došla potlesku a sl. Klettnerová byla i mezi scénou vyvolána.

— Naš krajan p. J. J. Abert složil čtyřaktovou operu (německou), již intendanci kr. Berlínského divadla odevzdal.

— Alexander Dreyschock dával před nedávnem koncert v Rize (Riga) se skvělým výsledkem. Jak se nám odtamtud píše, uspořádá náš věhlasný rodák ještě jeden koncert v tomž městě, načež se přes Lipsko do Prahy odebere.

— Nový nástroj. Pan Augustin Jindr. Rott, výtečný továrník hudebních nástrojů v Praze, jenž za výborné stavení nástrojů při výstavách v Mnichově, v Paříži a Londýně medailemi vyznamenán byl, vynalezl nový plechový nástroj, jenž beze vší pochyby veliké dojde obliby a rozšíření. Nástroj tento je zhotoven asi na způsob eufonionu; avšak co do mensury (rozměru) a zvuku a otvoru znamenitě se od něho liší. Hlavní přednost nástroje tohoto je otvor, jenž zcela jinak staven jest, než při plechových nástrojích. Otvorem tímto vycházejí zvukové vlny k oné straně, ku kteréž si trubač přeje; neboť odrazivše se v okrouhlý, k zemi souběžně uspůsobený konec nástroje, musí rovnoběžně z nástroje vyjiti. Zvuk téhož nástroje je jadrný, zvučný a mnohem silnější než u eufonionu a dá se velmi snadno z nástroje vyloudit. Šťastný vynálezce zhotoví nyní druhý takový nástroj, u něhož trychtýř pohyblivý bude, z čehož výhoda povstane, že se trubač tam, kam vlny zvukové vésti chce, obracet nemusí; anto v tu stranu trychtýř obrátí. Pan Rott dochází i mimo vlast svou veliké pochvaly za své nástroje a dostává zakázky z Francie, Španiel, Rus atd.

— Pan Alfred Waldau vydal před nedávnem nové dílo o národním tanci českém pod názvem: „Geschichte des böhmischen Nationaltanzes.“ Zajímavý tento spis věnován jest panu Dr. Lad. Riegrovi. Pan Waldau užil nejlepších pramenů českých, kterých se jen dopídit mohl, jmenovitě kroniky Cosmasovy (1045—1125), spisů Vacerada, Simona Valenciusa, Šaška z Mezihoří, pak spisu „Denník poslů krále Jiřího k Ludvíkovi XI.“ (1464), Voka z Rosenberka, Pulkavy, Adama z Veleslavína, Jana Beckovského, Tomy ze Štítného, Smila Flašky z Pardubic, Kocína z Kocinetu, Štelcara Želetavského, Pavla Židka, Beneše z Weitmile, Lukavského ze Solnice, Bohuslava z Lobkovic, Hájka a mnoho jiných. Některé kapitoly pojednávají zvláště pozornost čtenáře jmenovitě kde se jedná o slavnostech „Slamníku“ a „Fidlovačky“, o prvním českém dvorním báli dne 9. března 1003, o slavnostech ke cti bohyň „Lady“ a „Kupaly“ atd. Poručujeme co nejvřeleji v každém ohledu obratně psané dílo paně Waldauovo.

— Koncert jednoty k zvelebení hudby v ojeňské bude se vedením činného ředitele pana Pavlise dne 15. t. m. aneb, mělo-li by pršet, dne 17. t. m. odbývati. Koncert tento bude spojen se zahradní slavností, v níž zde se nacházející 4 plukovní kapelly účinkovati budou.

— Slečna Teresa Stolzová přibyla, jak se nám z Terstu píše, dne 16. května z Cařihradu do Terstu a podepsala dne 27. května nový kontrakt s ředitelem italské opery v Tiflisu. Sl. Stolzová engažována je na 18 měsíců, obdrží měsíčně 400 strīb. rublů, má ročně 2 příjmy a cesta z Terstu do Tiflisu jakož i nazpět bude jí zaplácena. Příjem v Tiflisu obnáší obyčejně 4000 franků.

— Tatička Antonína Heinricha, českého to skladatele v Americe, není více. Zemřel dne 3. května v Novém Yorku u doktora Wolfa, kdež co 80letý kmet velké vážnosti požíval. Anthony Filip Heinrich naro-

dil se r. 1781 v Schönbüchlu u Krásné Lípy v Čechách, byl velkoobchodníkem, přišel o jmění, odebral se do Ameriky, kdež v jedné chatrči v pustině Kentucky složil veliké množství instrumentálních skladeb, mezi jinými též Jungmannovu symfonii, které jen zvláštními tituly a ještě zvláštější formou a instrumentací vynikaly. R. 1857 navštívil tatiček Heinrich Prahu, kdež velký koncert uspořádal. Roku 1860 odebral se Heinrich, byv v nadějích svých sklamán z Prahy opět do Ameriky. Podávše jednou stručný životopis podivného tohoto umělce v Daliboru, doložíme ještě, že byl to muž velmi sankvinnické povahy, skromný a šlechetný, o čemž jsme se několikrát, s ním obcujíce, přesvědčili. Poklid buď popeli jeho!

— Ředitel konservatoria, pan Bed. Kittl, odebral se do lázní, by své zesláblé zdraví posilnil.

— Pan Ed. Bachmann vrátil se ze své umělecké cesty v Německu nazpět do Prahy.

— Hudební literatura. Jak již oznámeno, vydávají pánové Fr. Pivoda a L. Procházka na svůj náklad sbírku původních zpěvů pro jeden, dva a tři hlasy s průvodem piana a čtvero zpěvů pro mužský a smíšený sbor pod názvem: „Vesna.“ První sešit právě vyšel a obsahuje píseň od Pivody, dvojzpěv od Procházky a čtvero zpěv od Vašáka. Předplatní cena na celý svazek, t. j. 6 sešitů 3 zl. 24 kr., s poštou 3 zl. 50 kr., jednotlivé sešity po 70 kr. Jednotlivé skladby budou v příštím čísle blíže posouzeny.

Z Hlinska. Před nedávnem nás chtěli Benešovští hudebníci uspořádaným koncertem oblažiti. Možno, že by se jim to bylo poštětilo, kdyby jsme byli raněni hluchotou. Poněvadž ale dobře dosud slyšíme, musíme se o produkci té dosti nepříznivě vyslovit. Již volba čísel nás nikterak neuspokojila, bylať pouze hudba taneční zastoupena, provedení samo pak bylo daleko pod prostředností. Radíme těmže pánům hudebníkům, aby nedělali necest hudbě české v cizině. Náš hudební sbor, vedením p. Doležálka, odebral se tyto dny na cestu po vlasti. Na rozloučenou dával zastaveničko. Slyšeli jsme mnoho nových skladeb, a můžeme tvrdit, že sbor tento značně se vyvinul a že i požadavkům přísnější kritiky vyhoví. — Musíme se tentokrát též o hudbě kostelní zmíniti. Za poslední doby jest jakýsi úpadek tohoto druhdy tak bujně kvetoucího odvětví hudby znamenati. Příčinou úpadku tohoto jest hlavně ocháblost ochotníků druhdy spoluúčinkujících. Nepochopujeme, proč bývalá potěšná účinnost v těchto kruzích po jednou chladné liknavosti ustoupnouti musela. Mělo-li by takto dále pokračováno býti, nebudeme za čas i při vší činnosti p. ředitele kůru zpívané mše slychati. Bylo by žádoucí, kdyby se upotřebilo vhodného léku proti této chorobě. Známe p. ředitele kůru co muže obětovaného i hudbě oddaného, nemalých si na poli tomto u nás zásluh pozískal, i máme za to, že i tentokrát další poklesání hudby kostelní zastaví, i že se potká s podporou všech hudbomilů a přátel dobré věci. Práti bychom si mohli o splnění domněnky této dosti odůvodněné co nejdříve zprávu podati.

Z Jindřichova Hradce 26. května. (Hudba kostelní.) Vstoupíš-li v čas velkých služeb Božích do farního chrámu Páně, neuslyšíš více ani Schiedermayrových, ani Bühlerových a p. nekostelních skladeb,

ani pochybovat nebudeš, jestli na kůru žádných zpěváků není, aneb mají-li tyto ustavičné „tacet;“ skladby provozované jsou skladby mistrů v skládání v chrámovém slohu proslulých; jsou to mše Führerovy, Horákovy, Haydnovy, Mozartovy atd.; zpěv pak zaujímá, jak slašno, místo první, a dle preciznosti a provedení zajisté poznáš, že skladby dobře nastudovány jsou. — A co medle příčinou této změny? Uprázněné místo ředitele kůru bylo obsazeno panem F. Vaikem, dříve kapelníkem u c. k. vojska, mužem to, jenž pro své theoretické a mnohostranné praktické vzdělání v hudbě mezi umělce vřaděn býti zasluhuje. (a—a—a)

Z Loun, 4. června. (Hudební zpěvácký spolek.) Co se zdejšího společenského života týká, nezůstávají Louny pozadu. Tak zařízen zde podniknutím c. kr. assistenta p. Rudolfa Wunše hudební a zpěvácký spolek, při kterémž zvoleni byli: měšťanosta a lékárník p. Bedřich Sekera za předsedu, majitel parních mlýnů p. Hýra za místopředsedu, ředitel kůru p. Jedlička za ředitele zpěvu a hudby, c. k. berní asistent p. Rudolf Wunš za tajemníka, správce parního mlýna pan Adolf Hýra za pokladníka a c. kr. administrator p. Josef Fousek za archiváře. Do výboru byli zvoleni p. P. Sigmund, farář v Lenešicích, p. Flöszl, c. k. kancelista, p. Penížek, c. kr. listovní a p. Kassian, správce knižete Švarcenberka.

(X. Y.) **Z Pardubic,** dne 4. června 1861. (Koncert. — Slavnost Božího Těla. — Zpěvačka. — Zpěvácký spolek.) Stručně Vám, p. redaktore, sdělím, jak vlastně a v národním ruchu čile si naše město počíná, a jsem přesvědčen, že Vám taková zpráva milá bude, zvláště ale, že se to města Pardubice týče. Druhý svatodušní svátek slyšeli jsme v našem vkusně ozdobeném „Odeonu“ v tomto roce již 3. koncert, tenkrát ale čistě československý; neb sledujte program: 1. Deklamace: „Píseň Čechů“ od Jiljího Jahnna z Pardubic, přednesená sl. Říhovou. 2. „Žežulinka“ od . . . , zdařile zpívána zdejším spolkem zpěváckým. 3. Salonní kus na piano, provedla s bravurou slečna Kopfmalerová. 4. Sopranové solo. Píseň od Karla Máchy, hudba od Skřivana, pěla pěkně sl. Říhová. 5. Fantasie na „národní písně“ pro kontrabas od A. Karla (nový kus), hrál p. A. V. tak krásně, že od obecenstva 4krát byl vyvolán, a opakovat musel. 6. Koncertní etuda pro 4 ruce na piano, hráli výtečně pp. Černý a Šrůtek. 7. „Dar nejněžnější.“ Duetto pro tenor a baryton, zpívali pánové: Tomšů a Janda, a přednesli tuto něžnou kompozici od Fr. Pivody tak, že museli ji po třetím vyvolání opakovat. 8. Brilliantní valčík na piano od Šulhofa, hrála půvabně sl. Kopfmalerová. 9. „Slovan,“ mužský sbor od Vašáka, zpíván zdejším spolkem zpěváckým, byl hlučně za různé a správné provedení odměněn. Jak nahlížíte, bylo každé číslo zdařile provedeno, z čehož my se velmi těšíme, neb semotam vál neslovenský víchr. Připomenout sluší, že náš proslulý básník a rodák Jiljí Jahn přítomen byl koncertu, a že slečny, které k dobrodinnému účelu přispívaly, v československém rouchu dle zde vůbec oblíbených vzorků Lady vystoupily. — Na den Božího Těla se provozovala velká mše do D-dur od Václ. Horáka, graduale: „O salutaris hostia,“ mužský čtvero zpěv. spolek dojemně přednesen, offertorium od Šnabla, zpíval zbožně

tenorista pan Pospíšil, s doprovázením čtverhlasného sboru. Při slavném průvodu ke 4 oltářům hrála zde garnisovaná c. k. husarská kapela pod řízením jejího chvalně známého kapelníka p. J. Zinke — Dne 2. června zemřela tady v nejkrásnějším věku slečna Macasová, anž při všech větších kostelních funkcích z ochoty svojí vydatnou pěveckou silou vždy věrně přispívala. Mělať ohebný, dojemný a vysoký sopran, a dobyla si za dlouhý čas svého neunavného a skromného účinkování o město velkých zásluh; protož ji zpěv. spolek zdejší k hrobu doprovázel, a posléze: „Odpočívej v pokoji,“ čtvero zpěv pohřební od Nesvadby, pohnutlivě zapěl. — Zpěvácký spolek bude příští neděli své hlavní první sezení držeti, k čemuž se všickni účinkující a přispívající, jako nejčelnější hodnostáři našeho města pozvali, by se přednosta, ředitel a výborové spolku vyvolili. Výsledek volby Vám, pane redaktore, co nejdříve sdělím.

Ze Sezemic. (Pout.) Na den nejsvětější Trojice byla v městě Sezemicích držána výroční pouť. Ve velkém chrámu Páně provozovala se slavnostní mše od Haydna do D-mol, graduale, mužský čtvero zpěv od K. M. Webra, offertorium: duetto pro sopran a bas s obligátním solem na housle. K spoluúčinkování byli požádáni následující hudební síly z Pardubic: Slečna Říhová, pak pánové: Hušek, Janda, Kučera a Klika. Mše Haydnova jest velebná, velkolepá práce, a ač nemáme málo výborných komponistů v nynější době, zvláště v naší milé české vlasti, — přece se upříti nedá, že tato uvedená mistrovská kompozice za vzor se bráti může. Každý díl mše byl čistě a efektně proveden, což jen obezřelému vedení prvnímu místnímu učiteli p. Boudyšovi za čest slouží; každý přítomný ředitel kůru mohl si něco k svému povzbuzení vybrati. Taký první podučitel se vyznačil líbezným tenorem. Na odpoledne byly zpívány nešpory od Brixiho, pak se pěly ve škole mezi přátelským hovorem rozličné zajímavé čtvero zpěvy pro mužské hlasy.

Ze Sušice. Tehdáž mohu Vám potěšitelnou zprávu podati, že zdejší hudební a zpěvácký spolek pod názvem „Svato-Václavský“ nejen vyššího stvrzení, ale i úplného uskutečnění dosáhl, tak že při takové lásce a při takovém všeobecném účastenství, jakýchž se mu dostává, zdárné ovoce jeho činnosti očekávati lze. Zdejší pan měšťanosta a protektor spolku, Dr. J. A. Gabriel, předevzal s okresním panem komisarem ku konečnému uskutečnění dne 25. b. r. valné shromáždění, při kterémž se patřičné volby provedly. Vesměs všickni páni členové dotčeného spolku zaradovali se nad tou obětavostí zdejších pánů učitelů, z nichž se jedenkaždý tak říka o závod ku vyučování ve zpěvu zdarma nabízel; především zasluhuje v tomto ohledu vážený p. ředitel chrámové hudby veřejného povšimnutí. Tento výtečník, jenž svou všestrannou hudební vzdělaností chrámovou hudbu na vyšší stupeň dokonalosti nežli každý jeho předchůdce, povznesl, osvědčil se svou lidumilnou obětavostí i tentokrát, že mu rozkvět hudby na srdci leží, a že skutečně úctu a vážnost zasluhuje, jakouž pro neunavené vynasnažení od celého města požívá, což se mnoholetým působením porekadlem stalo. Jak blahonosné jestit to pro město, jenž se takovým výtečníkem honositi může!! (K. V.)

(Th. Br.) **Z Berlína.** (Dop. pův.) Pan Vovorský, Čech a člen zdejší dvorní opery, bude v lipnu ve Vídni pohostinsku zpívat. — Co nevidět bude se zde po nejprv dávat nová opera „Das Mädchen von Korinth“ od skladatele J. Botta, pak Wagnerova opera „Der fliegende Holländer.“ — Že se zde české písně velice líbí, netřeba podotýkati; před nedávnem zpíval p. Vovorský v koncertě a mimo německé písně zpíval též českou „Zastaveničko“ (text od V. Hanky) od Th. Bradského. Tato malá píseň dosáhla takého potlesku, jak žádná z německých a Vovorský musí ji při každé příležitosti Berlinanům přednáseti. Prosí ho Němci „Ach bitte singen Sie uns das schöne „Dobro mops“ totiž dobrou noc!“ Tyto dni vyšly od Th. Bradského tři nové písně, jež princ Bedřichovi pruskému věnoval. — Skladatel polský p. Rózniecki složil novou operu „Vojenský kříž“, která se v kr. dvorním divadle provozovati bude.

Paříž. František Liszt koncertoval nedávno u císařského dvora a okouznil císařovnu Eugenií velice. J. M. císař Napoleon III. jmenoval ho komandérem čestné legie s titulem „kompositér.“ — Kníže Metternich poslal Rich. Wagnerovi co náhradu za přetřpená muka u provedení opery „Tannhäuser“ 25 láhví Johannisbergského vína. Takého daru dostalo se toliko třem výtečníkům, a sice: básníkovi Göthovi, sochaři Canovovi a žurnalistu Jules Janinovi. Tento poslední dosáhl velmi snadno tohoto vzácného nápoje. Metternich požádal totiž Janina o autograf, načež tento následující list knížeti poslal. „Zde obdržíte laskavostí knížete Metternicha 25 láhví Johannisbergského.“ Jules Janin. Že mu kníže žádost tuto vyplnil, napřed jsme uvedli.

Petrohrad. (Hudební jednota.) Zdejší hudební jednota uspořádala letos 12 koncertů a 12 zábav pro komorní hudbu vedením genialního Antonína Rubinsteina. Slyšeli jsme v těchto 12 koncertech skladby klassických mistrů: Cherubiniho, Beethovena, Schumanna atd., pak novějších H. Berlioze, Liszta a konečně v každém koncertu jednu skladbu ruských skladatelů. V prvním provozována byla ouvertura k operě „Život za Cara“ od Glinky, v 2hém cenou poctěná kantata pro sbor, soli a orchestr od Afanasěva a fantasie pro housle na ruské témy od Wieniawského; v 3tím ouvertura k operě „Rusalka“ od Dargomijského; v 4tém ouvertura na španělskou tému od Glinky; v 5tém věta symfonijní od Vělhorského; v 6tém meziakt, sbor a arie z opery „Ruslan a Ludmila“ od Glinky; v 7mém Baletní hudba z opery „Zajatý v Kaukasu“ od Kuje; v 8mém koncert na housle od Ant. Rubinsteina; v 9tém arie z opery „Ruslan a Ludmila“ a písně od Dargomijského a konečně v 10tém fantasie „Kamarinskaja“ od Glinky. Provedení všech skladeb bylo výborné. V zábavách pro komorní hudbu dávaly se kvartetta a jiné skladby téhož

druhu od Haydna, Mozarta, Beethovena, Schuberta atd. Ruská skladba téhož druhu se neprovozovala; proč, nemůžeme udati. Hudební jednota vypsala loňského roku ceny na komponování kantaty „Slavnost Petra Velkého“ od Puškina a dvě skladby byly cenami poctěny; letos vypsala jednota cenu na složení kvartetta a zadala k vládě o dovolení, by mohla zříditi hudební konservatorium.

Terst. K instalaci zdejšího měšťanstva uspořádán byl zde dne 24. května koncert, v němž mimo jiné též Luigino Ricci na piano účinkoval. Luigino Ricci je syn Česky Ludmily Stolzové, která se byla za kapelníka Ricciho v Terstu provdala. „Triester Ztg.“ píše o něm: „A nyní ještě slovo o maloučkém sedmiletém blondýnkovi, Luigino Riccim, dědici jména a dá-li Bůh někdy snad i slávy po otci nezapomenutelném. Je to malý posud panáček, hrál ale na pianě ne snad s pedanticky vecpanou přesností, jako spíše s překvapující hlubokostí citu a předčasnou, podivuhodnou dospělostí u pojímání hloubi skladby. Nepochybujeme nikterak, že v hošíku tom dríme jiskra umělecké tvorčí moci, která jej provázet bude životem a vzplane někdy v plamen zářivý a čistý, plamen nekalený dýmem předsudku.“ Mimo „Triester Ztg.“ se též „Diavoletto“ a jiné italské časopisy o tomto velice nadaném dítěti a jeho hře vyjádřily. (Známe osobně 7letého Ricciho a užasli jsme nad jeho obratností u čtení partitur a hrání z nich na piano. Red.)

Dur a moll.

(Rouseau.) Představený jesuitské koleje ptal se jednou slovutného učence hudebního J. J. Rouseau-a, kterých uměleckých prostředků užívá, že tak pěkně píše? „Píšu co myslím,“ odvětil Rouseau ostrovtipně a upřímně.

(Rossini.) Rossini složil operu „Mojžíš,“ přišel v den před provozováním do Neapole. Básník Fotola, jenž text k této operě napsal, přišel k skladateli, kterýž, jak obyčejně, ještě v posteli ležel, obštoupen jsa od svých přátel a známých. Fotola žádného z přítomných nepozdraviv pravil Rossinimu: „Uchránil jsem třetí jednání!“ „Kýho čerta!“ zvolal Rossini, „čeho's mohl pro třetí jednání činiti? ubohý příteli!“ Vpravil jsem ještě modlitbu Hebreův před průchodem skrz červené moře. Zde jest, napsal jsem ji za hodinu. „Za hodinu?“ tázal se Rossini. „Ano, více času jsem nepotřeboval!“ „Dobře, když jsi ten přílepek za hodinu napsal, chci k němu hudbu za čtvrt hodiny složit!“ doložil Rossini a vyskočiv s postele, sedl k stolu, a složil modlitbu za 8 až 10 minut bez pomoci nějakého nástroje, a mezi tím, co okolostojící, bez ohledu na jeho práci, v své rozmluvě pokračovali. Právě ta modlitba způsobila při provozování následujícího dne nejvíce obdivení u obecenstva.

(Mozart.) Mozart pravil o svém Don Juanu, kterýž z počátku ve Vídni se líbiti nechtěl: „Pro Vídeňáky opera ta není, více pro Pražany, ale nejvíce pro mne a mé přátele.“

K tomuto číslu přiložena jest IV. notová příloha, obsahující fantasii na české národní písně „Loučení“ od Ed. Nápravníka; k příštímú číslu přidány budou V. a VI. notová příloha, jež dokončení fantasie tvoří. — Letošní prae mie „Graduale“ od výtečného Horáka bude se as ve 3 nedělích rozesílati. Red.